

Temat:
MUZYKA RELIGIJNA –
GOSPEL I NIE TYLKO

Posłuchaj utworu:

EXULTET – CHORAŁ GREGORIAŃSKI

Zwróć uwagę na POGŁOS

<https://www.youtube.com/watch?v=uaBoQ6xMfJI>

Pogłos

Pogłos jest odczuwany przez ucho ludzkie jako naturalne przedłużenie dźwięku. Występuje w pustych pomieszczeniach. **Jest tym większy, im większe jest pomieszczenie.** Pogłos mierzy się w sekundach i jej częściach.

Czas pogłosu	
studio nagrań – reżyserka	0,2–0,4 sek.
studio nagrań	0,5–1,0 sek.
sala koncertowa	1,7–2,1 sek.

ROLA MUZYKI RELIGIJNEJ

Muzyka w każdej religii odgrywa ważną rolę. Pomaga wyrazić stan duszy, wiarę i miłość do Boga. Ślady muzyki religijnej sięgają starożytności. Muzykę średniowiecza wyróżniało silne powiązanie z religią. Muzyka religijna była jednogłosowa i wykonywana a'cappella (bez udziału instrumentów).

Na początku VIII w. w Kościele rzymskokatolickim zatwierdzono zbiór śpiewów liturgicznych zwanych chorałem gregoriańskim. Dzieła chorałowe mogły być wykonywane tylko przez mężczyzn. Powstawały do tekstów zaczerpniętych z Biblii. Śpiewano o Bogu, Chrystusie, Matce Bożej. W świątyniach był dozwolony tylko śpiew, nie wolno było używać instrumentów. Z tego okresu pochodzą śpiewane do dziś „Gaude Mater Polonia” czy „Bogurodzica” – najstarsza polska pieśń religijna.

Utwór Wojciecha Karolaka *Why not samba*

Wsluchajcie się w brzmienie organów Hammonda oraz skupcie się na głosie wokalistów naśladujących melodię graną przez wirtuoza tego instrumentu

<https://www.youtube.com/watch?v=qQHgJcyByJM>

Organy Hammonda – elektryczny instrument muzyczny z charakterystycznym ciepłym, wibrującym i przyjemnym dla ucha dźwiękiem.

MUZYKA GOSPEL

Z upływem wieków muzyka religijna się rozwijała. Obecnie kompozytorzy nadal tworzą do tekstów biblijnych, psalmów i Ewangelii. Często treścią utworu wokalnego są przeżycia samego autora. W kościółach protestanckich wykonuje się pieśni z gatunku muzycznego określanego jako gospel. Są to utwory bardzo radosne, rytmiczne, niosące dużo energii. Podczas śpiewu wykonawcy przekazują swoje uczucia klaszcząc, kołysząc się, tupiąc – wyrażając całym ciałem swoje emocje.

W początkowym okresie rozwoju muzyki gospel podczas śpiewu wykorzystywano proste instrumenty perkusyjne: bębny, talerze, tamburyna i trójkąty. Później w kościołach zaczęły pojawiać się inne instrumenty. Najpopularniejszy z nich to organy.

GOSPEL to rodzaj chrześcijańskiej muzyki wykonywanej przez czarnoskórych mieszkańców Stanów Zjednoczonych już od XIX wieku. Muzyka ta narodziła się z tradycji **negro spirituals** (pieśni tworzone przez niewolników). Jest spokrewniona z bluesem i jazzem. Miała wielki wpływ na powstanie i rozwój muzyki **soul, rhythm and blues oraz funk.**

Posłuchaj:
TRZECIA GODZINA DNIA – „Alleluja”

<https://www.youtube.com/watch?v=CB6gekMCmsM>

Zwróć uwagę na połączenie w utworze dwóch gatunków muzycznych

Wykonawcy muzyki gospel

Mahalia Jackson

(1911–1972)

Nina Simone

(1933–2003)

Aretha Franklin

(1942–2018)

Whitney Houston

(1963–2012)

Zadanie dla chętnych

Poszukaj informacji na temat jednej z wymienionych wokalistek. Zapisz notatkę w zeszycie (praca zostanie oceniona)

Większość wielkich gwiazd muzyki soul rozpoczynała przygodę ze śpiewem w chórach kościelnych wykonujących pieśni gospel.

Mahalia Jackson (1911 – 1972)
była nazywana królową muzyki gospel

ARETHA FRANKLIN (1942 – 2018),
jedna z najpopularniejszych
piosenkarek soulowych i bluesowych,
nazywana królową soulu.

WHITNEY
HOUSTON
(1963 – 2012),
nazywana
„The Voice” z
powodu
swojego
mocnego
głosu, była
podobno
najczęściej
nagradzaną
artystką
muzyczną

Posłuchaj:

Oh Happy Day

<https://www.youtube.com/watch?v=6zT8AyfsFmA>

Oh Happy Day – słowa

To piękny dzień
Szczęśliwy dzień
Bo Jezus sam
Dał życie nam
Przez swoją krew
On zmazał grzechy me

Szczęśliwy dzień
To piękny dzień
Szczęśliwy dzień

Ćwiczenia oddechowe i dykcyjne

1. Ćwiczenie oddechowe

Nabierzcie powietrze do płuc. Wypuszczajcie je powoli przez nos, nie otwierajcie ust. Ponownie nabierzcie powietrze i wypuszczajcie je powoli, wypowiadając samogłoski: **a-e-i-y-o-u**

2. Ćwiczenie dykcyjne

Przeczytajcie najpierw powoli, a potem coraz szybciej zdania:

- Bo w naturze perzu leży, by się jak najszerzej szerzył.
- Czy pocziwy poczmistrz z Tczewa często tańczy cza-czę?

Polscy wykonawcy muzyki chrześcijańskiej:

- Zespół Trzecia Godzina Dnia,
- Beata Bednarz,
- Mate. O. (Mateusz Otremba)
- Mietek Szcześniak,
- Natalia Niemen,
- Andrzej Lampert,
- Grupa 2Tm2,3,
- Armia Dzieci,
- Antonina Krzysztoń,
- Exodus 15

Posłuchaj:
Mietek Szczęśniak - Bądź blisko

<https://www.youtube.com/watch?v=z6CmuXsuXP8>

Mietek Szczęśniak – piosenkarz,
kompozytor, autor tekstów, wykonawca
muzyki gospel, chrześcijańskiej, popowej
oraz jazzowej

Napisz w zeszycie notatkę odpowiadając na poniższe pytania:

1. *Jaką rolę odgrywa muzyka religijna?*
2. *Czym się charakteryzuje muzyka gospel?*
3. *Wymień wykonawców muzyki gospel.*